

นวัตกรรมและเทคโนโลยีการบริหารเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาล
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในทศวรรษหน้า*
THE INNOVATION AND ADMINISTRATIVE TECHNOLOGY TO
PROMOTE GOOD GOVERNANCE OF LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATIONS IN THE NEXT DECADE

จิตาภา เร่งมีศรีสุข

Jidapa Rangmeseesrisuk

นันทยา คงประพันธ์

Nuntaya Kongprapun

ชนิดาภา กระแจจันท์

Chanidapa Krachaechan

สมพงษ์ เกษานุช

Sompong Kesanuch

นิสาชล ตรีไพบูลย์

Nisachon Treepaiboon

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Thailand

E-mail: dr.jidapa111@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบนวัตกรรมและเทคโนโลยีการบริหารเพื่อส่งเสริม ธรรมาภิบาลของ อปท. ในทศวรรษหน้า เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ โดยวิจัยเชิงปริมาณเป็นการแจกแบบสอบถามผู้ตอบฯ จำนวน 420 คน พบว่า ในภาพรวมระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีการบริหารเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลของ อปท. ในปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้เทคนิค EDFR ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก และตอบแบบสอบถามปลายปิดที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารงานภาครัฐ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 24 คน จำนวน 3 รอบ จนได้ฉันทามติ หลังจากนั้นทำการสังเคราะห์ฉากภาพอนาคตของระบบการจัดการงานอปท. ที่ควรมีการพัฒนาปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ให้มีความสมสมัย เท่าทันสถานการณ์อนาคต

* Received 29 November 2021; Revised 23 December 2021; Accepted 27 December 2021

ควรมีระบบความสัมพันธ์ของงาน อปท. ทั้ง 3 กลุ่มงานหลัก คือ งานบริหาร งานบริการ และงานสนับสนุน ที่มีการประยุกต์ใช้นวัตกรรมระบบการบริหาร การใช้เทคโนโลยีการบริหาร การพัฒนาความเป็นองค์กรสมรรถนะสูง และมีความเป็นองค์กรธรรมาภิบาล ซึ่งผลการวิจัยพบว่า บทสรุปสำคัญเป็นฉากภาพอนาคตของ อปท. ทุกระดับ ได้แก่ 1) อปท. ควรเป็นองค์กรของรัฐที่เป็นระบบราชการสมัยใหม่ในชุมชน 2) อปท. มีความเป็นองค์กรธรรมาภิบาลของชุมชน 3) อปท. เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมจัดการชุมชน 4) อปท. เป็นองค์กรแห่งเทคโนโลยีการบริหารของชุมชน 5) อปท. เป็นองค์กรสมรรถนะสูงของชุมชน และ 6) อปท. เป็นองค์กรบริการชุมชนที่เป็นเลิศ ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2563 ถึง กันยายน พ.ศ. 2564

คำสำคัญ: นวัตกรรม, เทคโนโลยีการบริหาร, ธรรมาภิบาล, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ทศวรรษหน้า

Abstract

The Objectives of this research article were to present an innovation model and management technology to promote The governance of the local government in the next decade is a research that combines methods. during quantitative research The quantitative research was to distribute a questionnaire to 420 respondents. It was found that overall, the overall level of opinions on innovation and management technology to promote good governance of the local authorities at present was at a high level. and qualitative research using the EDFR technique, which is an in-depth interview. and answering a closed-ended questionnaire obtained by synthesizing data from the interview key informant from the administrators of local government organizations and qualified government administration and 24 people involved in 3 rounds until a consensus was reached. After that, synthesize the future scene of the local government work management system that should be developed, improved, changed to be up-to-date. as much as the future situation There should be a system of relationship between the three main groups of local authorities, namely administration, service and support. with the application of innovative management systems use of administrative technology Development of a high-performance organization and has a corporate governance The results of the research found that The key conclusions are the scene of the future of the local administration at all levels, namely 1) The DAO should be a state organization

that is a modern bureaucratic system in the community 2) The DAO should be a good governance organization for the community 3) DAO D.O.A. is a community management innovation organization, 4) DDA is an organization of community management technology, 5) DDA is a high-performance community organization, and 6) DDA is an excellent community service organization. The researcher spent time collecting data from October 2020 to September 2021.

Keywords: Innovation, Administrative Technology, Good Governance, Local Administrative Organizations, The Next Decade

บทนำ

ในปัจจุบันการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลมีอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน มีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลังและงบประมาณ บริหารงานให้เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยการใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 (ราชกิจจานุเบกษา, 2542) ซึ่งประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าและประชาชนมีส่วนร่วม โดยมุ่งสร้างองค์กรให้เป็นไปตามหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีประชาชนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 วรรคแรกได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ราชกิจจานุเบกษา, 2542) จึงได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ขึ้นมาบังคับใช้แทน ซึ่งเป็นการปฏิรูประบบราชการเพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการบริหารราชการและการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและการนำแนวคิดในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ หรือ New Public Management: NPM มาปรับใช้ ซึ่งให้ความสำคัญต่อการรับผิดชอบต่อผลงาน การควบคุมสัมฤทธิ์ การเชื่อมโยงให้เข้ากับการจัดสรรทรัพยากรและการให้รางวัล การปรับโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ (ราชกิจจานุเบกษา, 2546) และหน่วยงานของรัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูงมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2564)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการปรับตัวและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ตลอดจต้องปรับเปลี่ยนวิธีการคิดให้มุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางและวิธีการทำงาน เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรสมัยใหม่ทำงานเชิงรุกแบบบูรณาการ คล่องตัว รวดเร็ว มีขีดสมรรถนะสูงและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้ในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน โดยการใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม และจิตสำนึกควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น สร้างภาระให้แก่ประชาชนเกินควร หรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง การอนุญาต การอนุมัติ และการขอรับบริการของรัฐที่มีขั้นตอนยืดเยื้อ ใช้เวลานาน ชำช้อนและเสียค่าใช้จ่ายทางทั้งภาครัฐและภาคประชาชน (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2564) ภายใต้บริบทเหล่านี้ ผู้นำและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องพัฒนากระบวนทัศน์ใหม่ในการทำงาน เพื่อก้าวเข้าสู่ ยุคสังคมโลก Digital Economy บนพื้นฐานของการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบ Digital & Innovation for Green Society ตามกระแสหลักสากลในบริบทประเทศไทย พร้อมด้วยการปรับระบบคิดให้ทันต่อพัฒนาการในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งคือหัวใจ เพื่อพัฒนาไปสู่สังคมดิจิทัลตามมาตรฐานสากลอันเป็นจุดมุ่งหมายเชิงวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเพื่อก้าวสู่สังคมยั่งยืน Smart City (ภาวิณี ลักษณะ และกฤษฎารัตน์ โล่ห์วีชรินทร์, 2562)

จะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย เป็นองค์กรที่มีความสำคัญในด้านการพัฒนาประเทศ ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหลาย อันจะเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในด้าน ต่าง ๆ เป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทั้งในแง่ของงาน (ภารกิจ) งบประมาณ (เงิน) และบุคลากรของท้องถิ่น ภายใต้การถ่ายโอนภารกิจและงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ดำเนินภารกิจ ซึ่งในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการบริหารเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเรื่องท้าทายความสามารถในการบริหารจัดการให้มีความน่าเชื่อถือและความโปร่งใส เป็นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ ก่อให้เกิดความยั่งยืนในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อนำเสนอรูปแบบนวัตกรรมและเทคโนโลยีการบริหารเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในทศวรรษหน้า

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี โดยแบ่งออกเป็นประเด็น ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับรางวัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ 2562 ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี โดยแจกแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติหน้าที่ และผู้มาขอรับบริการ จำนวน 7 แห่ง รวมทั้งหมด 420 คน

1.2 เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ความต้องการนวัตกรรมและเทคโนโลยีการบริหาร ธรรมาภิบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทศวรรษหน้า โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน

1.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เทคนิค EDFR โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณด้านการบริหารงานภาครัฐ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 24 คน

2.2 เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย เทคนิค EDFR รอบที่ 1 ใช้แบบสัมภาษณ์ (In - Depth Interview)

2.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่องนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี 1) การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การศึกษาโดยแจกแบบสอบถาม ผู้ปฏิบัติหน้าที่ และผู้มาขอรับบริการ จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ ผู้มารับบริการ ผู้ปฏิบัติหน้าที่และผู้มีส่วนได้เสียในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน (Taro Yamane, 1970) 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาที่ใช้เทคนิค EDFR (จุฬพล พูลภัทรชีวัน ,2529) สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากผู้บริหาร อบท. และผู้ทรงคุณด้านการบริหารงานภาครัฐ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 24 คน (Macmillan, T. T., 1971) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกนำมาศึกษาสังเคราะห์เป็นฉากภาพอนาคต มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ 1) แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน โดยหาความ

เที่ยงตรง วิเคราะห์ความตรงเชิงพินิจ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาทั้งใน ด้านเนื้อหา และโครงสร้าง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงครายข้อ (Index of Item-Objective Congruent: IOC) ได้เท่ากับ 0.85 และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - Out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าความ เชื่อมั่น 0.904 ลักษณะเครื่องมือ EDR ใช้เครื่องมือเป็นแบบเก็บข้อมูล จำนวน 3 รอบ รอบที่ 1 ใช้แบบสัมภาษณ์ รอบที่ 2 แบบสอบถามปลายปิด เป็นการนำคำตอบที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ในรอบที่ 1 มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์แยกเป็นประเด็นเนื้อหาต่าง ๆ รอบที่ 3 แบบสอบถาม ปลายปิด เป็นคำถามเหมือนแบบสอบถามในรอบที่ 2 แต่จะเพิ่มเติมคำถามพื้นฐานของกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ ช่วงพิสัยระหว่างควอไทล์ และน้ำหนักคะแนนของคำตอบเดิมในรอบที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะทราบว่า ตนมีความคิดเห็นแตกต่างหรือไม่แตกต่างจากคิดเห็นของ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเพียงใด ซึ่งจะได้พิจารณาว่าเห็นด้วยหรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญอาจจะเปลี่ยน คำตอบใหม่หรือจะยังคงยืนยันคำตอบเดิมก็ได้แต่ทั้งนี้ต้องแสดงเหตุผลประกอบด้วย และการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติค่ามัธยฐาน ค่า IR ค่าเฉลี่ย แล้วสังเคราะห์ข้อมูล ด้วย กระบวนการสร้างภาพอนาคต 9 ขั้นตอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 24 คน จำนวน 3 รอบ มีฉันทามติ ตกผลึกทางความคิดที่เป็นการฉายภาพอนาคต รูปแบบนวัตกรรมและเทคโนโลยี การบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น (ทุกระดับ) โดยมีค่าสถิติยืนยันจากความคิดเห็นที่ สอดคล้อง ยืนยัน โดย ค่า Median มีค่า ≥ 3.5 ขึ้นไป ค่าเฉลี่ย มีค่า ≥ 3.5 ขึ้นไป ในทุกประเด็น ค่า IR = มีค่า ≤ 1.5 ลงมา โดยมีกระบวนการสร้างภาพอนาคต เพื่อให้ได้บทสรุปของการ วิเคราะห์ข้อมูล และข้อคิดเห็นเชิงเสนอแนะ กรอบจากภาพอนาคต อปท. สมัยใหม่ (พ.ศ. 2565 - 2574) ควรมีภาพลักษณ์ และเส้นทางการพัฒนาสู่ความสมสมัย ดังภาพที่ 1

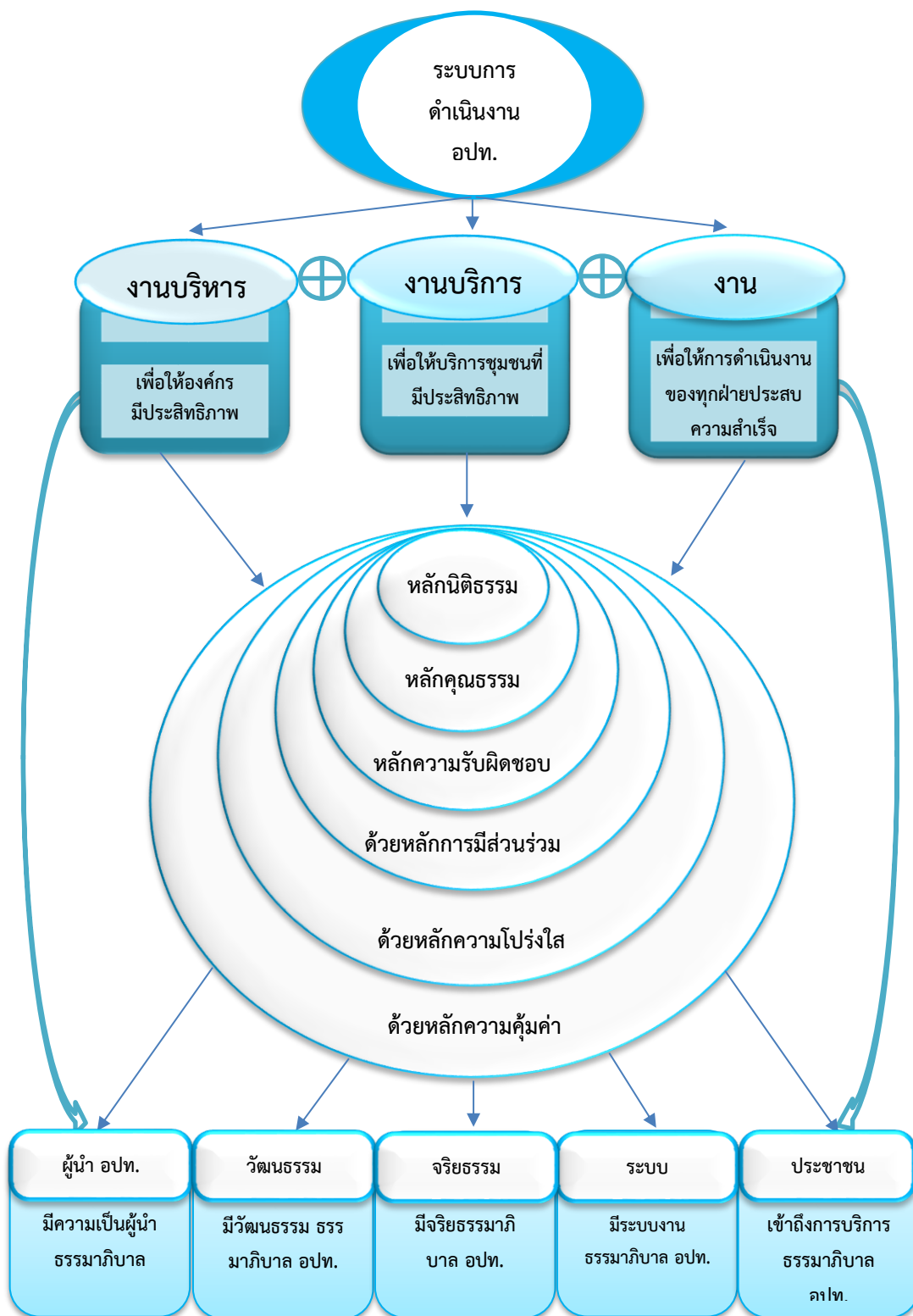

ภาพที่ 1 ภาพอนาคต อปท. ทุกระดับ พ.ศ. 2565 – 2574

โดยมี บทสรุปสำคัญจากการสังเคราะห์ ชุดข้อมูล ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉากภาพอนาคต (Future Scenario) ของ อปท. ทุกระดับ จำนวน 6 ประเด็นได้แก่

ประเด็นที่ 1 อปท. เป็นองค์กรของรัฐที่เป็นระบบราชการสมัยใหม่ในชุมชน แต่ละระดับในพื้นที่บริการของตน จะมีความเป็นองค์กรที่พึงพาได้ในทุกยามที่จำเป็นทั้งด้านการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ในด้านสุขภาพ การมีงานทำ การมีรายได้ มีอาชีพที่เข้มแข็งและมั่นคง ประชาชน ต้องการให้ อปท. มีรูปแบบ ระบบการบริหาร และบริการประชาชน แบบคล่องตัว สามารถทำให้ผู้รับบริการสามารถเข้าใจและได้รับการบริการที่ดีทุกครั้งที่มาใช้บริการใน อปท. ต้องการมารับบริการด้วยความยินดี มีความสุขกับการได้มาสัมผัสกับมิตรภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากรทุกฝ่ายที่พร้อมให้บริการเชิงรุก ด้วยมิตรไมตรีดุจญาติพี่น้องในชุมชน อปท. มีระบบบริการที่รวดเร็ว คล่องตัว มีความเสมอภาค เท่าเทียมกัน และต้องเป็นการบริการเชิงรุกที่เกิดจากความพึงพอใจ จากการได้รับบริการที่ดี มีความโปร่งใส มีความชัดเจนในการให้ข้อมูล และการให้บริการทั้งระบบ

ประเด็นที่ 2 อปท. มีความเป็นองค์กรธรรมาภิบาลของชุมชน เพื่อที่จะให้เกิดความร่วมมือในการบริหาร การบริการ สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนได้อย่างลงตัว โดยมีภาพเป็นบทสรุปภาพอนาคต อปท. ด้านความเป็นองค์กรธรรมาภิบาล ตามภาพที่ 2 ดังนี้

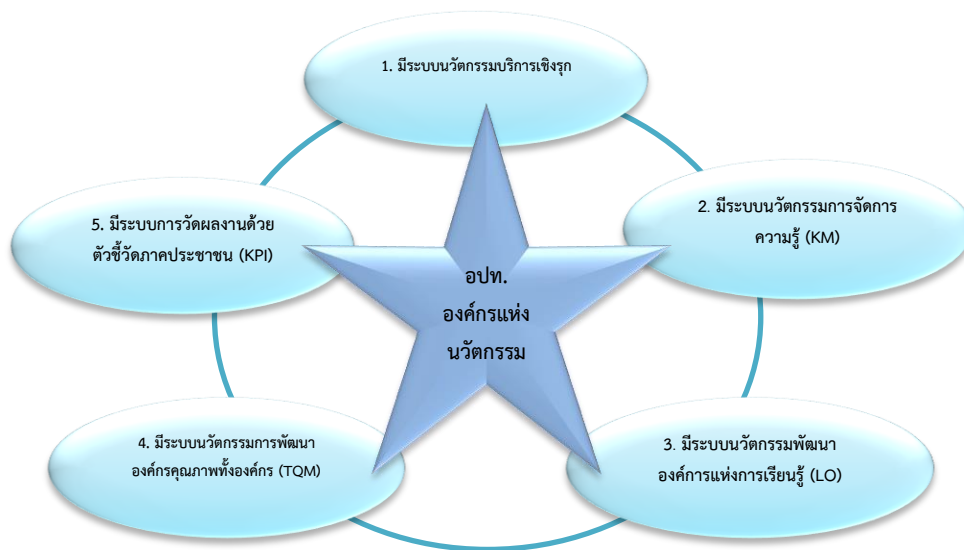

ภาพที่ 2 ระบบการดำเนินการธรรมาภิบาล อปท. แห่งอนาคต (พ.ศ 2565 - 2574)

จากภาพข้างต้น อธิบายได้ว่า ระบบการดำเนินกิจกรรมอภิบาล อปท. แห่งอนาคต ด้านการเป็นองค์กรธรรมาภิบาลของชุมชน มีระบบการบริหารงานทั้งองค์กร มีระบบการให้บริการ ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีระบบงานสนับสนุน การทำงานของ อปท. มีการสื่อสาร การอบรม ทำความเข้าใจด้านการเป็นองค์กรธรรมาภิบาลของชุมชนในทุกด้าน อปท. ที่มีหลักความเสมอภาค ความเป็นธรรม หลักนิติธรรมนำการบริหาร และการบริการ หลักความรับผิดชอบต่อ การทำงานเพื่อ ประชาชน ชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย เข้ามามีส่วนรวม หลักความโปร่งใสใน การดำเนินงานทุกด้านในชุมชน ที่คุ้มค่า คำนึงราคา คำนึงทุน ส่งเสริมความโปร่งใส มีผู้นำที่มีความเป็น ผู้นำธรรมาภิบาล มีวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นวัฒนธรรมธรรมาภิบาล มีจริยธรรมาภิบาลการทำงาน โดย ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการที่เป็นธรรมาภิบาลทุกมิติงาน

ประเด็นที่ 3 อปท. เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมจัดการชุมชน เป็นองค์กรแห่ง นวัตกรรมการบริหารมีนวัตกรรมบริการที่สมสมัย พร้อมให้บริการเชิงรุก เข้าใจประชาชน เข้าถึงชุมชน ในเวลารวดเร็ว มีการจัดการให้ข้อมูลข่าวสาร บริการด้านสุขภาพ คุณภาพชีวิต อาชีพ การทำงาน และการพัฒนาองค์กร อปท. ที่เป็นระบบ เป็นองค์กรที่ให้บริการเหนือ ความคาดหวัง (Over Expectation) ของชาวชุมชนให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันใจ ด้วยระบบ การบริหาร และการพัฒนาองค์กรสมัยใหม่ ตามภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ระบบนวัตกรรมจัดการ อปท. แห่งอนาคต

จากภาพอธิบายได้ว่า อปท. องค์กรแห่งนวัตกรรมจัดการบริหาร และงานบริการ จะมีการพัฒนาจากปัจจุบันสู่ อปท. แห่งอนาคต ที่ผู้นำ อปท. บุคลากร และประชาชน ต้องเข้า มามีส่วนร่วม ทุกมิติการพัฒนา เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ทั้งส่วนของ อปท. ก็มีการพัฒนาประชาชนก็ได้รับบริการที่ดี ชุมชนท้องถิ่นก็ได้รับการจัดการที่ดี จากเหตุปัจจัยแห่ง

ความเป็น อบท. องค์การแห่งนวัตกรรมจัดการชุมชน ดังนี้ 1) อบท. มีระบบการบริหารและการให้บริการเชิงรุก 360° (จากภายในสู่ภายนอก) 2) อบท. มีระบบนวัตกรรมจัดการความรู้ (KM) เพื่อให้การทำงานมีระบบ มีหลักการ มีแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Best Practice: Best Service) และ 3) อบท. มีระบบนวัตกรรม การพัฒนาองค์กรให้เป็น อบท. แห่งการเรียนรู้ เป็นองค์กรที่มีความสมสมัย ในทุกมิติที่จะทำให้ อบท. เกิดการพัฒนา ประชาชนได้ประโยชน์ และชุมชนท้องถิ่นมีองค์กรที่ดี มีคุณภาพ บริหารจัดการและพัฒนาพื้นที่ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นองค์กรที่มีกระบวนการบริหาร การพัฒนาคน พัฒนาระบบงาน และพัฒนาทีมงานให้เข้มแข็ง

ประเด็นที่ 4 อบท. เป็นองค์กรแห่งเทคโนโลยีการบริหารของชุมชน ในการบริหาร การบริการ และงานสนับสนุนต่าง ๆ ให้เกิดความสะดวก ความรวดเร็ว ความเป็นระบบ ความพึงพอใจกับประชาชน และมีความสมสมัย สง่างาม ในการรับบริการ ซึ่งมีบทสรุป เป็นผลวิเคราะห์ 5'S (Simplify = สะดวก , System = เป็นระบบ , Speed = รวดเร็ว , Safety =ปลอดภัย , Satisfy = ความพึงพอใจ) มาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ การใช้ข้อมูลอัจฉริยะ (Smart Data), การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI: Artificial Intelligence), การจำลองสภาพแวดล้อมจริงและสภาพแวดล้อมจากจินตนาการ (VR: Virtual Reality) และ การใช้ข้อมูล การบริหาร การบริการ ทั้งทั้งองค์กรร่วมสมัย (On Hands Management) ประชาชนและชุมชน ในการเข้าใจการทำงาน เข้าถึงบริการ และมีส่วนร่วมในการบริหารที่โปร่งใส ได้รับข้อมูล ข่าวสาร รวดเร็ว ต่อเนื่อง ค้นหาข้อมูลด้วยตนเอง เข้าถึงแหล่งข้อมูลและรับบริการได้ทันที มีความพร้อมในการบริการ มีทัศนคติที่ดีต่อ อบท. พร้อมให้ความร่วมมือการบริหาร อบท. ร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ได้เรียนรู้ และมองเห็นระบบการทำงานติดตามประเมินผล ความสำเร็จของงานต่าง ๆ ทั้งในด้านข้อมูล ด้านการทำงาน ด้านการประกอบอาชีพ และการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ประเด็นที่ 5 อบท. องค์กรสมรรถนะสูงของชุมชน เป็นองค์กรสมรรถนะสูง 8 มิติ เป็นองค์กรที่เก่งภายใน แกร่งภายนอก มีความเข้มแข็งใน 8 ประการสำคัญ ได้แก่ 1) มีผู้นำการทำงานทุกระดับ ที่มีภาวะผู้นำ (Leadership) ที่สามารถนำคน นำองค์กร นำการพัฒนา และนำการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกสถานการณ์ ทั้งภาวะปกติ หรือภาวะวิกฤต 2) คณะทำงาน คณะผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานมีสมรรถนะสูง ในการคิดวิเคราะห์ วางแผนทำงาน และมีการจัดการ ในองค์กรแบบมืออาชีพ มีความรู้ดี และมีพฤติกรรมดีต่อการทำงาน 3) มีบุคลากรทุกคน ทุกระดับ ได้รับการฝึกอบรมพัฒนาจนเป็นบุคลากรสมรรถนะสูงครบ 8' Q (IQ: Intelligence Quotient, EQ: Emotional Quotient, TQ Thinking Quotient, LQ: Leadership Quotient, MQ: Moral Quotient, AQ: Advisory Quotient, SQ: Social Quotient, DQ: Digital Quotient) 4) บุคลากร และทีมงานทุกระดับมี Core Value: Service Mind บุคลากรทุกคน ทุกทีม มีจิตใจที่มุ่งมั่น มีความพร้อมให้บริการเชิงรุก ด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่น และทุ่มเทต่อ

การบริการแล้วทำให้ตนเองและผู้มารับบริการมีความสุข 5) บุคลากรทุกคนมีความเป็น จิตอาสา ด้วยปัญญา เป็นผู้ดีพร้อมด้วยการทำงานใน อบท. ที่มีกระบวนการคิด มีกระบวนการวางแผน และระบบการบริการที่มีเหตุผล พร้อมเสียสละความสุขร่วมกันประโยชน์สาธารณะต้องมาก่อนส่วนตัว เสมอ 6) องค์กรมีศักยภาพสูงต่อการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน ที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างครบถ้วน ทั้งงานการแก้ปัญหา งานการพัฒนาสิ่งใหม่ 7) มีการทำงานประสานใจ 360° เป็น อบท. ที่พร้อมจะทำงานให้บรรลุผล ด้วยการประสานคน ประสานงานให้สำเร็จ อย่างรอบคอบ รอบด้าน มีทีมงาน ประสานงานปฏิบัติได้ทุกรูปแบบ ทั้งในภาวะปกติ ภาวะวิกฤติ ภาวะฉุกเฉิน และ 8) มีภาคีเครือข่ายทางสังคมที่มีคุณภาพเป็น อบท. สมัยใหม่ที่พร้อมทำงาน เชิงบูรณาการกับทุกหน่วยงานราชการ ทุกหน่วยงานภาคเอกชน ภาคชุมชน และภาคีเครือข่ายทางสังคม ทุกสถาบันเพื่อให้การทำงานของ อบท. ตอบสนองความต้องการทุกคน ทุกฝ่าย พอใจกับภาคีเครือข่ายรอบด้าน

ประเด็นที่ 6. อบท. เป็นองค์กรบริการชุมชนที่เป็นเลิศ ในความเป็นองค์กรบริการชุมชน ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการอย่างรวดเร็ว จาก อบท. ของตน (ทุกระดับ) จะมีชุดบริการประชาชนที่เป็นเลิศ ในการบริการเชิงรุก ในการสร้างการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในการสร้างสังคมปลอดภัย เป็นเลิศในการพัฒนาท้องถิ่น และเป็นเลิศในความเป็นองค์กรธรรมาภิบาล กล่าวได้ว่า ท้องถิ่นจะพัฒนาความเจริญเติบโตได้อย่างรอบคอบ รอบด้าน เป็นท้องถิ่นที่มีการพัฒนาทั้งกายภาพ ชีวภาพ และสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยเฉพาะมีอัตลักษณ์ของความเป็นองค์กรที่เป็นเลิศ ด้านการให้บริการเชิงรุก 360° เป็นเลิศในการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคี ทุกภาคส่วน ทุกแผนงาน โครงการ กิจกรรม เป็นเลิศในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย อย่างเป็นรูปธรรม มีความเป็นเลิศในการสร้างสังคมที่มีความปลอดภัย ทั้งด้านชีวิต และพร้อมบริการประชาชน ชุมชน มีความเป็นเลิศในการบริการท้องถิ่น ที่มีมาตรฐาน มีผลการพัฒนาเหนือความคาดหวังของประชาชน ท้ายสุด คือ ความเป็นองค์กรธรรมาภิบาลที่ทุกคน เข้าใจ เข้าถึง และได้รับบริการเป็นธรรมาภิบาล

อภิปรายผล

นวัตกรรมและเทคโนโลยีการบริหารเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาล ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในทศวรรษหน้า มีประเด็นที่น่าสนใจ 6 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1) อบท. ในอนาคตควรเป็นองค์กรของรัฐที่เป็นระบบราชการสมัยใหม่ในการให้บริการชุมชน แต่ละระดับในพื้นที่บริการของตน จะมีความเป็นองค์กรที่พึงพาได้ในทุกยามที่จำเป็นทั้งด้านการสนับสนุน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกคน โดยบุคลากรทุกฝ่ายมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีพร้อมให้บริการเชิงรุก รวดเร็ว คล่องตัว เสมอภาค มีความโปร่งใส มีความชัดเจนในการให้ข้อมูล และการให้บริการทั้งระบบ ทั้งงานวิจัยของ ทองคำ ดวงจันทร์ เพ็ชร และคณะ ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของชุมชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทย - ลาว ที่ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการของ อบท. ในการ

ให้บริการควรมีแนวทางการพัฒนา ในการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการ ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จัดการสนับสนุนเชิงบูรณาการขององค์กรภายนอก โดยภาครัฐ ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นที่ 2 อปท. ความเป็นองค์กรธรรมาภิบาลของชุมชน เพื่อที่จะให้เกิดความร่วมมือในการบริหาร การบริการ สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนได้อย่างลงตัว โดย อปท. มีการสื่อสาร การเป็นองค์กรธรรมาภิบาลของชุมชนในทุกด้าน อปท. ที่มีหลักความเสมอภาค ความเป็นธรรม หลักนิติธรรมนำการบริหารและการบริการ หลักความรับผิดชอบ การทำงานเพื่อประชาชน ชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใสในการดำเนินงานทุกด้าน และ หลักการวิเคราะห์ผลลัพธ์การดำเนินงานที่คุ้มค่า คำนวณ คำนวณ มีวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นวัฒนธรรมธรรมาภิบาล มีจริยธรรมาภิบาลการทำงาน และประชาชนสามารถเข้าถึงบริการที่เป็นธรรมาภิบาลทุกมิติงาน (ทองคำ ดวงจันทร์ เพ็ชร และคณะ, 2562) ทั้งนี้งานวิจัยของ อภิษฎา ศรีเครือดัง และคณะ ได้ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในทศวรรษหน้า ได้กล่าวถึงการส่งเสริมความโปร่งใสในงานของ อปท. จะต้องมีการสื่อสารให้เกิดการปฏิบัติทั้งจากภาครัฐ ในท้องถิ่น ภาคประชาชน ทุกระดับ ภาคเอกชนทุกหน่วยงาน ได้เข้ามามีส่วนร่วม การสื่อสาร พันธกิจ ของ อปท. การกิจ แต่ละงานด้วยกระบวนการสื่อสารที่เป็นระบบ มีผู้ส่งสารที่มีความเป็นผู้นำ เป็นผู้บริหาร หรือเป็นเจ้าภาพงานแต่ละด้านมีสาระเนื้อหาที่ดีมีความชัดเจน กระชับถูกต้อง เข้าใจได้ง่าย มีช่องทางการสื่อสารที่ดี มีความสามารถเข้าถึงผู้รับสาร ประชาชน เอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และท้ายสุดมีผู้รับสารที่ดี เพื่อที่จะให้มีการปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุเป้าหมายมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประเด็นที่ 3 อปท. เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมจัดการชุมชน มีนวัตกรรม การบริการที่สมสมัยพร้อมให้บริการ เชิงรุก เข้าใจประชาชน อปท. แห่งอนาคต ที่ผู้นำ อปท. บุคลากร และประชาชน ต้องเข้ามามีส่วนร่วม ทุกมิติการพัฒนา โดย อปท. มีระบบการบริหารและการให้บริการเชิงรุก 360° จากภายในสู่ภายนอก มีระบบนวัตกรรมจัดการความรู้ เพื่อให้การทำงานมีระบบ และ มีระบบนวัตกรรม เป็นองค์กรที่มีความสมสมัย ในทุกมิติที่จะทำให้อปท. เกิดการพัฒนา ประชาชนได้ประโยชน์และชุมชนท้องถิ่นมีองค์กรที่ดี มีคุณภาพ บริหารจัดการ และพัฒนาพื้นที่และประชาชนให้มีความสุข เป็นองค์กรที่มีกระบวนการบริหาร การพัฒนาคน พัฒนาระบบงาน และพัฒนาทีมงานให้เข้มแข็ง พร้อมทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุขและความสำเร็จ (อภิษฎา ศรีเครือดัง และคณะ, 2563) ทั้งนี้งานวิจัยของ ภาวินี ลักขร และ กฤตวรรณ โล้วชรินทร์ ที่กล่าวว่า นวัตกรรม อปท. จำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ นวัตกรรมด้านการบริหาร นวัตกรรมที่เป็นผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมด้านบริการ เจื่อนไขที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรมท้องถิ่น ได้แก่ การใช้เทคโนโลยี การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย การให้ความรู้ โครงสร้างองค์กร งบประมาณ นโยบายภาครัฐ ภาวะผู้นำ และวัฒนธรรมองค์กรในการพัฒนา นวัตกรรมระดับท้องถิ่น อปท. โดยเฉพาะผู้บริหาร ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วม และรับฟังข้อเสนอแนะของประชาชนในท้องถิ่น ประเด็นที่ 4) อปท. เป็นองค์กรแห่งเทคโนโลยีการ

บริหารของชุมชน ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร การบริการ และงานสนับสนุนต่าง ๆ ให้เกิดความสะดวก ความรวดเร็ว มีการจัดสรรเทคโนโลยีการบริหารมาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ การใช้ข้อมูลอัจฉริยะ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ การจำลองสภาพแวดล้อมจริงและสภาพแวดล้อมจากจินตนาการและการใช้ข้อมูลการบริหาร การบริการ ทั้งทั้งองค์กรร่วมสมัย หรือเทคโนโลยีที่สมสมัยทั้งในปัจจุบัน และอนาคต มีส่วนร่วมในการบริหารที่โปร่งใส ทั้งในด้านข้อมูล ด้านการทำงาน ด้านการประกอบอาชีพ และการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (ภาวิณี ลักขร และกฤษฎวรรณ โล่หัวรินทร์, 2562) ทั้งนี้งานวิจัยของ อภิษฎา ศรีเครื่องดง และคณะ ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในทศวรรษหน้า ที่กล่าวว่า หลักความโปร่งใสเป็นแนวทางในการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในองค์กรโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการ ให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้ เน้นการบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาท้องถิ่น ประเด็นที่ 5 อบท. องค์กรสมรรถนะสูงของชุมชน 8 มิติ เป็นองค์กรที่เก่งภายใน แกร่งภายนอก มีภาวะผู้นำที่สามารถนำคน นำองค์กร นำการพัฒนา และนำการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกสถานการณ์ มีคณะทำงาน คณะผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานมีสมรรถนะสูง ในการคิดวิเคราะห์ วางแผนงานและมีการจัดการในองค์กรแบบมีอาชีพ มีบุคลากร ทุกคน ทุกระดับ ได้รับการฝึกอบรมพัฒนามีทีมงานทุกระดับมีความพร้อมให้บริการเชิงรุก ด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่น และทุ่มเท จิตอาสาด้วยปัญญา เป็น อบท. มีภาคีเครือข่ายทางสังคมที่มีคุณภาพเป็น อบท. สมัยใหม่ที่พร้อมทำงาน เชิงบูรณาการกับทุกหน่วยงานราชการ ทุกหน่วยงาน ทุกสถาบันเพื่อให้การทำงานของ อบท. ตอบสนองความต้องการทุกคน ทุกฝ่าย อย่างรอบด้าน (อภิษฎา ศรีเครื่องดง และคณะ, 2563) อีกทั้งงานวิจัยของ สมพงษ์ เกษานุชและคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้นำกับกระบวนการพัฒนาชุมชน ได้กล่าวว่าในการพัฒนาชุมชนนั้นต้องมีการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาที่ต้องทำงานร่วมกันในหลายภาคส่วนแบบบูรณาการ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ถึงแม้เป็นการทำงานที่ยาก เพราะมีความซับซ้อน ดังนั้นจึงต้องอาศัยทีมงาน การประสานงานที่ดี ซึ่งปัจจุบันก็มีเทคโนโลยีซึ่งเอื้อให้สามารถทำงานเป็นทีมและสร้างเครือข่ายการทำงานได้ดี ซึ่งถือว่าเป็นโครงสร้างที่สำคัญในอนาคตต่อการพัฒนาท้องถิ่น และประเด็นที่ 6 อบท. เป็นองค์กรบริการชุมชนที่เป็นเลิศ ในความเป็นองค์กรบริการชุมชน ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการอย่างรวดเร็ว จาก อบท. ของตน (ทุกระดับ) จะมีชุดบริการประชาชนที่เป็นเลิศ การสร้างการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในการสร้างสังคมปลอดภัย เป็นเลิศในการพัฒนาท้องถิ่น และเป็นเลิศในความเป็นองค์กรธรรมาภิบาล เป็นท้องถิ่นที่มีการพัฒนาทั้งกายภาพ ชีวภาพ และสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยเฉพาะมีอัตลักษณ์ของความเป็นองค์กรที่เป็นเลิศ ด้านการให้บริการเชิงรุก 360° เป็นเลิศในการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคี ทุกภาคส่วน ทุกแผนงาน โครงการ กิจกรรม เป็นเลิศในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับ

ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย อย่างเป็นรูปธรรม มีความเป็นเลิศในการสร้างสังคมที่มีความปลอดภัย ทั้งด้านชีวิต และพร้อมบริการประชาชน ชุมชน มีความเป็นเลิศในการบริการท้องถิ่น ที่มีมาตรฐาน มีผลการพัฒนาเหนือความคาดหวังของประชาชน ท้ายสุดคือ ความเป็นองค์กรธรรมาภิบาลที่ทุกคน เข้าใจ เข้าถึง และได้รับบริการเป็นธรรมาภิบาล (สมพงษ์ เกษานุช และคณะ, 2562) อีกทั้งงานวิจัย ของ สัมพันธ์ สุกใส ได้วิจัยเรื่องระบบการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนเชิงบูรณาการเขตพื้นที่ จังหวัดภาคกลาง ได้กล่าวถึงการดำเนินงานในการให้บริการของ อบท. ในการดูแลประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบในทุกด้านด้วยความเต็มใจ โดยเฉพาะเรื่องสิ่งแวดล้อมเห็นว่าควรมีการส่งเสริม กระบวนการพัฒนาระบบการจัดการขยะชุมชน 3 ภาคส่วนที่จะขับเคลื่อนความเป็นระบบและความ เข้มแข็งอย่างยั่งยืน คือ ภาครัฐเป็นผู้กำหนดนโยบาย ประชาสังคม และภาคท้องถิ่นเป็น ผู้ปฏิบัติงาน และควรมีกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน ในชุมชนท้องถิ่นสู่สังคมแห่งการ เรียนรู้ระดับท้องถิ่น ในการดูแลพื้นที่ของตนเองอย่างจริงจังร่วมกัน (สัมพันธ์ สุกใส, 2563)

องค์ความรู้ใหม่

นวัตกรรมและเทคโนโลยีการบริหารร่วมสมัย ส่งเสริมความเป็นธรรมาภิบาลของ อบท. มีบทสรุปเป็น Mindset ของชุมชน และประชาชนต่อ อบท. แห่งอนาคต ซึ่งมีความสัมพันธ์ ดัง ภาพที่ 4

ภาพที่ 4 วากรรมการจัดการ อบท. แห่งอนาคตสู่ความสำเร็จร่วมกัน

จากภาพข้างต้น เป็นวาทกรรมวิธีวิทยาการรับรู้ การวิเคราะห์ การพัฒนาปัจจัยผลการเป็นพลังขับเคลื่อน การเปลี่ยนแปลง (Discourse Analysis) ที่จะทำให้องค์ความรู้ ของรูปแบบนวัตกรรม และเทคโนโลยีการบริหารส่งเสริมการมีธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองท้องถิ่น ไม่เป็นเพียงภาพอนาคตในความคิดเท่านั้น แต่ทุกภาคส่วนที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Key Stakeholder) หลัก คือ ชุมชน ภาคีเครือข่าย และประชาชน ต้องเข้ามามีส่วนร่วมสังเกตการณ์ รับรู้ รอบรู้ ศึกษาวิเคราะห์ และเสนอแนะ ส่งเสริมสนับสนุนความสำเร็จ อย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ 1) ภาคชุมชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมแบบ Outside in Approach คือ การเกาะติดข้อมูล ข่าวสาร และทิศทางการดำเนินงาน อย่างใกล้ชิดจากวงนอกสู่วงใน 2) ภาคประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมแบบ Inside out คือ การเข้ามาเป็นคนในกระบวนการ บริหารการพัฒนา และการแก้ไขปัญหา ชุมชนของ อบต. อย่างเป็นรูปธรรม 3) ทุกภาคส่วนให้โอกาส ให้เกียรติ และให้ความจริงใจต่อกัน ทั้ง อบต. ชุมชน ภาคีเครือข่าย และประชาชนที่จะเกิดผลลัพธ์ ของวาทกรรมการพัฒนาแบบ Win Win Win ที่ประชาชน ชุมชน และ อบต. มีชัยชนะร่วมกันในท้องถิ่น

สรุป/ข้อเสนอแนะ

นวัตกรรมและเทคโนโลยีการบริหารเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลของ อบต. ในทศวรรษหน้า เป็นฉากภาพอนาคตที่เกิดจากการวิเคราะห์สังเคราะห์ปรากฏการณ์ในปัจจุบัน ผ่านกระบวนการวิจัยแบบผสานวิธี ที่ใช้ทั้งข้อมูลที่ได้มาจากการวิจัยเชิงปริมาณที่มาจากผู้มารับบริการและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่สังเคราะห์ให้เห็นภาพรวมระดับของความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีการบริหารเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลของ อบต. ในการนำมาใช้งานในปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนในการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิค EDRF เพื่อเก็บข้อมูลจำนวน 3 รอบ รอบแรกสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วนำประเด็นสำคัญไปสร้างแบบสอบถามปลายปิดเพื่อสอบถามในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 จนได้ฉันทามติ จากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารงานภาครัฐ และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 24 คน เพื่อสังเคราะห์ฉากภาพอนาคต มีบทสรุปสำคัญเป็นฉากภาพอนาคตของ อบต. ทุกระดับ ได้แก่ 1) อบต. เป็นองค์กรของรัฐที่เป็นระบบราชการสมัยใหม่ในชุมชน 2) อบต. มีความเป็นองค์กรธรรมาภิบาลของชุมชน 3) อบต. เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมจัดการชุมชน 4) อบต. เป็นองค์กรแห่งเทคโนโลยีการบริหารของชุมชน 5) อบต. เป็นองค์กรสมรรถนะสูง และ 6) อบต. เป็นองค์กรบริการชุมชนที่เป็นเลิศผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญในด้านการปรับเปลี่ยนระบบการทำงานของ อบต. ที่ต้องมีการปรับตัวเป็นเร่งด่วนให้เป็นองค์กรของรัฐที่เป็นระบบราชการสมัยใหม่ที่ต้องมีการปรับปรุงกฎ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นข้อจำกัดในการบริหารงานในสถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid - 19 ที่ทำให้องค์กรต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานที่ต้องสอดคล้องกับสถานการณ์จริงที่ต้องมีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพราะการดำเนินงาน

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นงานด้านหน้าสำคัญที่จะเป็นเสาหลักให้กับประชาชนของท้องถิ่นในยามวิกฤติ

เอกสารอ้างอิง

- ทองคำ ดวงจันทร์เพ็ชร และคณะ. (2562). การพัฒนาศักยภาพของชุมชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริม การท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทย-ลาว. วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิ, 2(3), 504-514.
- ภาวิณี ลักขร และกฤษฎวรรณ โล่ห์วีชรินทร์. (2562). เงื่อนไขการเกิดนวัตกรรม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, 10(2), 109-126.
- ราชกิจจานุเบกษา . (2542). พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ 2542 เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก หน้า 1-16.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2546). พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ 2546 เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก หน้า 1-16.
- สมพงษ์ เกษานุช และคณะ. (2562). บทบาทผู้นำกับกระบวนการพัฒนาชุมชน. วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิ, 1(3), 293-306.
- สัมพันธ์ สุกใส. (2563). ระบบการมีส่วนร่วมการจัดการขยะในชุมชนเชิงบูรณาการเขตพื้นที่จังหวัดภาคกลาง. วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิ, 2(3), 515-528.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). ภาพอนาคตและกลยุทธ์: เราจะ ใช้ ICT เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนได้อย่างไร. ใน รายงานการประชุมปฏิบัติการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2564). แผนการบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2560-2564. เรียกใช้เมื่อ 3 มีนาคม 2564 จาก <http://www.personnel.moi.go.th/manpower/2560/hrmplan.pdf>
- อภิษฎา ศรีเครือตอง และคณะ. (2563). รูปแบบการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในทศวรรษหน้า. วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิ, 2(1), 341-356.
- Macmillan, T. T. (1971). The Delphi Technique Paper Presented at the annual meeting of the California Junior Colleges Associations Committee on Research and Development. California: Monterey.